

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR KARABAĞLAR BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	15
7.	DENETİM BULGULARI.....	15
8.	EKLER.....	47

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: İnsan Kaynakları Dağılımı.....	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Muhtelif Yerler İçin Gerçekleştirilen Beton Alımları	17
Tablo 9: Belediyenin Sahip/Ortak Olduğu Şirketler	19
Tablo 10: Karabağlar Belediyesi İller Bankası Sermaye Payı Toplamı.....	21
Tablo 11: Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazlar	24
Tablo 12: Belediye Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazlar	25
Tablo 13: Süresi İçerisinde Mahsup Edilmeyen Avanslar	29
Tablo 14: Bütçe Emanetine Alınan Tutarlardan Sıra Gözetilmeksizin Yapılan Bazı Ödemeler 33	
Tablo 15: Süresi İçinde Encümen Kararı Alınmayan Tutanaklar	36
Tablo 16: Müteselsil Sıra Takip Etmeyen Yevmiye Numaraları.....	43

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmaz Satışlarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması
2. Bakım ve Onarım Giderlerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi
3. Belediye Şirketine Yönelik Sermaye Taahhütlerinin Mali Tablolarda İzlenmemesi
4. Belediyenin Şirketlerindeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması
5. İller Bankası Sermaye Payının Mali Rapor ve Tablolarda Eksik Gösterilmesi
6. Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği yansıtmaması
7. Bilgisayar Yazılımlarına İlişkin Alım ve Güncelleme Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Süresi İçinde Mahsup Edilmeyen ve Mahsup Dönemine Aktarılan Avansların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
2. Muaf Olunan Elektrik Tüketim Vergisinin Ödenmesi
3. Belediye Sınırları İçerisinde Bunulan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması
4. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi
5. Elektrik Alımlarında Serbest Tüketici Sıfatıyla İhale Yapılmaması
6. Elektronik Haberleşme Altyapı ve Şebekelerinden Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi
7. İmar Cezası Uygulanması Gereken Durumlarda Süresi İçinde Encümen Kararı Alınmaması
8. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bulunması
9. Kredi Kartı İle Yapılan Tahsilatların Süresi İçinde Banka Hesaplarına Aktarılmaması

10. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümlerin Konulması

11. Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması

12. Yevmiye Kayıtlarında Müteselsil Sıra Takip Edilmemesi

13. Geçici Kabul Noksanlıkları Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

14. Uzun Vadeli Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Karabağlar Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediyenin karar organı olan Belediye Meclisi, başkan dahil 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında doğrudan Başkana bağlı 2 adet birim belirlenmiştir.

Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı 4 adet memurlar arasından atanan başkan yardımcısı, 1 adet meclis üyeleri arasından görevlendirilen başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 26 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. İnsan Kaynakları Müdürlüğünden alınan istihdam ve kadro cetvellerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: İnsan Kaynakları Dağılımı

İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	903	415
Sözleşmeli Personel	-	68
Kadrolu İşçi	450	80
Geçici İşçi	181	94
Toplam	1.534	657
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	0	0

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 2 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Karabağlar Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	73.594.500,00	4.150.500,00	77.745.000,00	72.385.995,28	5.359.004,72	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	11.309.500,00	424.500,00	11.734.000,00	10.370.001,09	1.363.998,91	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	171.200.500,00	7.750.000,00	178.950.500,00	161.220.380,16	17.730.119,84	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	6.351.000,00	11.450.000,00	17.801.000,00	16.357.750,06	1.443.249,94	0,00
05	Cari Transferler	277.888,00	10.765.500,00	1.830.000,00	12.873.388,00	11.443.772,93	760.367,07	669.248,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	60.833.000,00	-1.210.000,00	59.623.000,00	30.518.450,22	29.104.549,78	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	1.395.000,00	0,00	1.395.000,00	1.093.015,44	301.984,56	0,00
08	Borç Verme	0,00	6.001.000,00	-6.000.000,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	18.550.000,00	-18.395.000,00	155.000,00	0,00	155.000,00	0,00
Toplam		277.888,00	360.000.000,00	0,00	360.277.888,00	303.389.365,18	56.219.274,82	669.248,00

Belediyenin 2020 mali yılı bütçesi ile 360.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 277.888,00 TL yıl içinde eklenen ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 360.277.888,00 TL olmuştur. Yıl içinde 303.389.365,18 TL Bütçe Gideri yapılmış, 56.219.274,82 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 669.248,00 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

Belediyenin 2020 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” 360.000.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 340.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki borçlanma, borç ödemeleri ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı ile gösterilen 20.000.000,00 TL ile giderilmiş olup bütçe denkliliği sağlanmıştır.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	89.009.000,00	69.837.468,41	1.582.241,70	68.255.226,71	77
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.560.000,00	11.476.610,97	137.125,61	11.339.485,36	55

04- Alınan Bağış ve Yardımlar	17.028.000,00	2.263.862,23	-	2.263.862,23	13
05- Diğer Gelirler	213.367.000,00	210.027.830,41	192.473,99	209.835.356,42	98
06- Sermaye Gelirleri	3.786.000,00	6.882.162,76	-	6.882.462,76	181
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	3.750.000,00	-	-	-	-
Toplam	340.000.000,00	300.487.934,78	1.911.841,30	298.576.393,48	88

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 88 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%77) ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%55) beklenenin altında sermaye gelirleri ise (%181) beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	73.594.500,00	72.385.995,28	98
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11.309.500,00	10.370.001,09	92
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	171.200.500,00	161.220.380,16	94
04- Faiz Gideri	6.351.000,00	16.357.750,06	257
05- Cari Transferler	10.765.500,00	11.443.772,93	106
06- Sermaye Giderleri	60.833.000,00	30.518.450,22	50
07- Sermaye Transferleri	1.395.000,00	1.093.015,44	78
08- Borç Verme	6.001.000,00	-	-
09- Yedek Ödenekler	18.550.000,00	-	-
Toplam	360.000.000	303.389.365,18	84

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri %84 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz Giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %257 oranında, Cari Transferlerde %106 oranında aşılmıştır. Diğer giderler beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	61.168.677,31	60.017.820,88	69.837.468,41	-1,88	16,36
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.570.115,15	14.022.477,74	11.476.610,97	292,77	18,16
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	4.846.111,75	2.057.333,51	2.263.862,33	-57,55	10,04
Diğer Gelirler	158.625.448,53	182.446.043,29	210.027.830,41	15,02	15,12
Sermaye Gelirleri	2.259.448,75	10.490.868,35	6.882.162,76	364,31	-34,40
Toplam	230.469.801,49	269.034.543,77	300.487.934,78	16,73	11,69
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	2.454.313,33	5.370.280,99	1.911.841,30	118,81	64,40
Net Toplam	228.015.488,16	263.664.262,78	298.576.093,48	15,63	13,24

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 34.911.830,70 TL'lik (%13,24) artış göstermiştir. Bu çerçevede; Sermaye Gelirleri kaleminde %34,40 azalma olmasına rağmen diğer gelir kalemlerindeki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	55.405.396,00	61.349.882,45	72.385.995,28	10,73	17,99
SGK Devlet Prim Giderleri	8.154.173,82	9.169.410,23	10.370.001,09	12,45	13,09
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	129.252.729,83	137.984.139,21	161.220.380,16	6,76	16,84
Faiz Giderleri	6.993.714,82	14.319.731,27	16.357.750,06	104,75	14,23
Cari Transferler	7.151.387,72	8.238.905,37	11.443.772,93	15,21	38,90
Sermaye Giderleri	31.413.871,59	25.579.052,61	30.518.450,22	-18,57	19,31
Sermaye Transferleri	1.505.447,30	1.132.990,04	1.093.015,44	-24,74	-3,53
Borç Verme	15.024.000,00	23.226.000,00	0	54,59	-100
TOPLAM	224.900.721,08	281.000.111,18	303.389.365,18	24,94	7,97

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre TL (%7,97) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 11.036.112,836 TL (%17,99), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 1.200.590,86 TL (%13,09) arttığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderlerinde 23.236.240,95 TL'lik (%16,84), sermaye

giderlerinde 4.939.397,61 TL'lik (%19,31) artış ve sermaye transferlerinde 39.974,60TL'lik (%18,57) azalış olmuş, faiz giderlerinde de 39.974,60 TL'lik (%3,53) bir azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 280.682.717,42 TL, Faaliyet Geliri 306.764.196,36 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 26.081.478,94 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	KARBEL İZMİR KARABAĞLAR BELEDİYESİ İNŞ.TEM.TA.TUR.AŞ.	51.350.000,00	51.350.000,00	100
2	KARABAĞLAR SPOR VE İNŞAAT TAAHHÜT DOĞALGAZ TUR.GIDA SAN VE TİC. AŞ.	27.810.000,00	27.810.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri

uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Belediyenin iç kontrol sistemi hakkında bilgi edinilmesi amacıyla, ilgili mevzuat, kurum faaliyet raporu ve düzenlilik denetim rehberinde yer alan iç kontrol sistemi değerlendirme formu esas alınarak yapılan inceleme sonucunda; iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi ile ilgili olarak tespit edilen hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- Kurum üst yönetimi iç kontrol sisteminin kurulması ve çalışması, iş akışları ve bunlara ilişkin risklerin tespiti, değerlendirilmesi ve önleyici faaliyetlerin belirlenmesi konusunda yeterli çalışma yapmamıştır,

- Stratejik plan hazırlıkları ile belirlenen misyon ve vizyon her yıl performans programı ve faaliyet raporunda yer almakta olup bu belgelerin web sayfasında yayımlanarak kamuoyuna

duyurulmakta, tüm birimlere yazılı olarak da gönderilmekte ve Belediyenin internet ana sayfasında da duyurulmaktadır.

- Belediye birimlerinin çalışma usul ve esasları hakkında yönetmelikler belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girdiği ve web sayfasında yayımlandığı, belediye faaliyetlerine ilişkin yönergelerin ise üst yönetici onayı ile yürürlüğe girdiği ve yayımlandığı, birimlerce yürütülecek görevlerin bu yönetmelik ve yönergelerde tanımlandığı belirtilmiştir.

- Belediye müdürlükleri içerisinde iş akış şemaları hazırlayan ve personeline tebliğ eden müdürlükler olmakla birlikte henüz iş akış şemalarını tamamlamamış olan müdürlükler de bulunmaktadır.

- Belediyede yetkiler tanımlanmış, yetki devrine ilişkin usul ve esaslar belirlenerek müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri ve imza yetkisi yönergesi hazırlanmıştır.

- Görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınarak yazılı olarak görevlendirme yapılmakta ve yürütülen faaliyetler ile ilgili mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri farklı kişilere verilmektedir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartların dışında, kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedürler yoktur.

- Belediyenin, Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç Kontrol Standartlarına ilişkin mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda eylem planı, “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” ile uyumlu ve “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi” doğrultusunda üst yöneticinin onayı ile oluşturulan hazırlık grubu tarafından hazırlanmış ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu’nun görüşleri alınarak üst yöneticinin onayıyla da uygulamaya konulmuştur.

- Etik Komisyonu Başkanlık Olur'u ile oluşturulmuş olup Etik Komisyonu Üyeleri, Etik Davranış İlkeleri, Etik Başvuru Adresleri ve başvuru açıklaması ile birlikte Belediyenin web sayfasında yer almaktadır. Etik sözleşmesi, personele okutturularak imzalatılmak suretiyle mevzuat gerekleri uygulanmaktadır. Ancak Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile ilgili ayrıca eğitim yapılmamıştır.

- Muhasebe Yetkilisi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 62’nci maddesi ve Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte belirtilen şartları taşımaktadır.

- Belediyenin Mali Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde 1 Mali Hizmetler Uzmanı, 2 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı ve Strateji Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde de 1 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı görev yapmaktadır. Görevli Mali Hizmetler Uzman Yardımcıları 5018 sayılı KMYKK'nın 60'ıncı maddesine uygun olarak atanmışlardır.

- Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler mali işlem süreçlerinde görevlendirilmemektedir. Strateji Geliştirme Müdürlüğünde Ön Mali Kontrol Görevlisi olarak görevlendirilen personel, Mali Hizmetler Müdürlüğüne bildirilmiş olup bu şekilde oto kontrol de sağlanmaktadır.

- Personel istihdam, yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, performans değerlendirme, özlük haklarına ilişkin hususlar mevzuat kapsamında yapılmakta ve duyurulmaktadır.

- Görevinden ayrılan personel yürüttüğü iş ve işlemlerle ilgili olarak gerekli bilgileri bazı birimlerde yazılı bazı birimlerde ise sözlü olarak vermektedir.

- Belediye personelinin hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi ile ilgili olarak "İzmir Karabağlar Belediye Başkanlığı Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesine Dair Yönerge" hazırlanmış olup Belediyemiz web sayfasından yayımlanarak duyurulmaktadır. Ayrıca "Yazılı Müracaat, Şikayet Ve Dilekçe Örneği", "Sözlü Müracaat Tutanak Örneği" ile "Etik Değerlerin İhlaline İlişkin İhbar ve Değerlendirme Süreci"ne ilişkin şema da Belediyenin web sayfasında yayımlanmaktadır.

- Hassas görevlere ilişkin prosedürler yazılı olarak belirlenmemiştir.

- Belediyede yıllık olarak hizmet içi eğitim planlaması yapılmakta ancak yönetici ve çalışanlarının iç kontrol sistemi hakkında yeterli bilgi sahibi olmasına yönelik eğitimlerin gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

- Belediyenin stratejik planları, güncellenen mevzuat hükümlerine uygun olarak tamamen Belediyenin kendi personelleri tarafından kurum içi imkânlar kullanılarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Buna göre Belediyenin 2020-2024 Dönemi Stratejik Planı, ilgili mevzuatı doğrultusunda hazırlanmış ve belediyenin meclisi tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

- Belediyenin performans programları, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik, Performans Programı Hazırlama Rehberi ve Stratejik Plana

uygun olarak hazırlanmıştır.

- Belediyenin bütçesi performans programında yer alan hedef ve faaliyetler ile ilişkilendirilmekte, Faaliyet Maliyetleri Tabloları ve Toplam Kaynak İhtiyacı Tablosu oluşturularak performans programı ve bütçe ilişkisi kurulmaktadır.

- Belediyenin kurumsal riskleri, 2020-2024 Dönemi Stratejik Planı'nda yer alan amaç ve hedeflere yönelik faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ortaya çıkabilecek riskler olarak belirlenmiş olup iç kontrol, birim faaliyetleri ve iş akışlarına yönelik risk yönetimi kapsamında çalışma yapılmamış olduğundan risk değerlendirme faaliyeti yapılmamıştır.

- İş süreçlerinde gerekli kontroller de (Harcama öncesi kontroller, maddi ve gayrimaddi varlıkların kayıt altına alınması, mali bilgilerin kayıt altına alınması, şifreleme uygulamaları, ön mali kontroller, fiziksel envanter sayımları, ödeme öncesi kontroller vb.) yapılmaktadır.

- Kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumlular risk yönetimi çerçevesinde belirlenmemiştir.

- Ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemler, ilgili mevzuat ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi kapsamında Strateji Geliştirme Müdürlüğü İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Birimi tarafından Belediyenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları ve ilgili diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilmekte ve görüş yazıları ilgili birimlere iletilmektedir.

- "İzmir Karabağlar Belediyesi Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi" ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan tüm ihaleler limit olmaksızın ön mali kontrole tabi tutulmaktadır.

- Belediyede mali yıl içerisinde ön mali kontrole tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları, sözleşme yapılmadan önce incelenerek görüş yazısı düzenlenmektedir. Tespit edilen eksikliklerin mevzuata uygun olarak düzeltilmesi, bu eksikliklerin mevzuat kapsamında nasıl düzeltilebileceği hususları belirtilerek ve bunların düzeltilmesi kaydıyla işlemin uygun görüldüğü şekilde yazılı görüş düzenlenmektedir. Harcama yetkilileri verilen görüş yazıları doğrultusunda işlem yapmaktadırlar.

- Yöneticiler iş süreçlerini kullanılan bilgi sistemleri üzerinden izleyebilmektedir. (EBYS, NET, Stratejik Plan Programı, İş Zekası uygulaması vs.)

- İdare faaliyet raporu “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine ve “Performans Esaslı Bütçeleme Rehberi” doğrultusunda mali her yıl hazırlanmakta olup, Belediyenin web sayfasında yayımlanmaktadır.

- Faaliyet raporunda faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerine ilişkin bilgiler, “Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler” başlığı altında “Mali Bilgiler” ve “Performans Bilgileri” olarak yer almaktadır.

- 2016 yılından itibaren Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılarak veri kayıt ve dosyalama işlemleri yapılabilmekte, bilgi sisteminde yedeklemeler yapılmakta, bilgi güvenliği yazılımları kullanılmaktadır. Bilgi sistemlerinin sürekliliği ve güvenilirliğini sağlamaya yönelik yazılı prosedürler, politikalar, kılavuzlar, talimatlar hazırlanarak uygulanmaktadır.

- Belediye hizmetlerinden yararlanan veya yararlanmayan tüm vatandaşlar istek, şikayet ve önerilerini Hemşehri İletişim Merkezi (HİM) üzerinden yapabilmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden de gelen başvurular cevaplandırılmaktadır. Hizmet noktalarında yer alan istek ve şikayet kutuları, sosyal medya, Whatsapp hattı, e-posta ve web sayfası aracılığı ile de vatandaşlar öneri ve şikayetlerini iletebilmektedir.

- Üst yöneticinin 11.04.2018 tarih ve E.1222 sayılı onayı ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu görevlendirilmiştir.

- 2016 yılında mevcut durum tespitine yönelik soru formları hazırlanmış ve tüm birimlere gönderilerek mevcut durum değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Bu rapor ve rapora istinaden hazırlanan eylem planı, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun da görüşleri alınarak üst yöneticiye sunulmuştur. Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 2018 yılında iki yıl uygulanmak üzere revize edilip uygulamaya konulmasından dolayı iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanması için 2020 yılı sonuna kadar zaman bulunmaktadır.

- Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapılmamıştır.

- Belediyede iç denetçi bulunmamaktadır. İç denetim faaliyetleri, iç denetçi olmadığından yürütülememektedir.

- İdare faaliyet raporu ekinde hem üst yönetici tarafından hem de mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanları yer almaktadır.

Belediye bünyesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde iç kontrol mevzuatı gereklerinin kısmen yerine getirildiği, iç kontrolün ve bu kapsamda risk yönetiminin, faaliyet süreçleri ile ilgili mevzuat hükümleri kapsamında fiili olarak uygulamaları bulunmakla birlikte bunun bir sistem olarak yönetimine ilişkin bir farkındalığın henüz tam anlamıyla oluşmadığı anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Karabağlar Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Satışlarına İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Satışı yapılan taşınmazların muhasebe kayıtlarından çıkarılmasında satış bedellerinin dikkate alındığı, alınan teminat ve peşinat tutarlarının varlık hesabının alacağına aktarıldığı, rayiç bedel ile satış bedeli arasındaki farkın varlık hesabının borcuna alınarak taşınmaz satış işlemlerinin hatalı muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 189'uncu, 191'inci, 193'üncü ve 203'üncü maddelerinde sırasıyla; 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yer altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabı ve 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişi düzenlenmiş olup satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değeri tutarınca ilgili varlık hesabının alacaklandırılarak kayıtlardan çıkarılacağı, amortismanına tabi tutulduktan sonra her

ne suretle olursa olsun kayıtlardan çıkarılan maddi duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarının ise 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği,

Ayrıca arsa ve arazilerin kayıtlı bedelleri ile satış bedelleri arasındaki olumlu veya olumsuz farkın, arsa ve arazi dışındaki maddi duran varlıkların ise satış bedelleri ile net değerleri arasındaki olumlu veya olumsuz farkın sonucuna göre 600-Gelirler Hesabı veya 630-Giderler Hesabına kaydedileceği,

ifade edilmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümleri uyarınca satışı yapılan taşınmaz, kayıtlı değeri/rayıç bedeli üzerinden ilgili varlık hesabına alacak kaydedilmek suretiyle varlık hesabından çıkarılır; varsa amortismanı düşüldükten sonra kalan değeri ile satış bedeli arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına, olumsuz fark ise 630-Giderler Hesabına kaydedilir.

2020 yılı içinde belediye tarafından 9 adet arsa, 23 adet bina satışı gerçekleştirilmiş olup taşınmaz satışlarına ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde;

Satışı yapılan arsa ve binaların satış bedelleri üzerinden kayıtlardan çıkarıldığı bununla birlikte bina satışlarına ilişkin alınan peşinat ve teminat tutarlarının 252-Binalar Hesabının alacağına aktarıldığı daha sonra rayıç bedel ile satış bedeli arasındaki farkın Binalar Hesabının borcuna kaydedilerek düzeltme kayıtları yapıldığı görülmüştür.

Satışı yapılan taşınmazların satış bedeli üzerinden kayıtlardan çıkarılması, alınan teminat ve peşinat tutarlarının Binalar Hesabının alacağına aktarılması yevmiye kayıtlarında sistematik muhasebe hatasına neden olmaktadır.

Taşınmaz satışlarına ilişkin sözü edilen sistematik hatanın belediyenin kullanmış olduğu muhasebe programından kaynaklandığı ve söz konusu hatanın düzeltilmesi amacıyla yapılan kayıtların muhasebe işlemlerinde karışıklığa neden olduğu anlaşıldığından kullanılan muhasebe programının ilgili yönetmelik hükümleri çerçevesinde gözden geçirilerek hatalı muhasebe kayıtlarının önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 2: Bakım ve Onarım Giderlerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi

Belediye tarafından muhtelif yerlerde kullanılmak üzere rutin bakım ve onarım işleri için alınan hazır beton bedellerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliğini düzenleyen 204'üncü maddesinde, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte ilgili duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için bu hesabın kullanılacağı,

Aynı yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 205'inci maddesinde ise gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan tutarların hesaba borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı, inşa edilmekte olan bir duran varlığa ilişkin yapılan giderlerin takibi için kullanılan ve yapımı tamamlandığında mevcudunda biriken tutarların ilgili varlığın değerine aktarılmasıyla kapatılan geçici nitelikte bir hesaptır.

Belediye tarafından rutin bakım ve onarım işleri için muhtelif yerlerde kullanılmak üzere alınan hazır beton giderlerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği görülmüştür. Söz konusu giderler, yapımı devam eden belirli bir taşınmaz için yapılan harcamalar olmadığından satın alınan malzemenin hangi şantiyede hangi yapım işi için kullanıldığı, dolayısıyla yapılan harcama tutarının hangi varlık hesaplarına ne tutarda aktarılacağı bilinmemektedir. Aktarma işlemi aktarım yapılan varlık hesabının tutarını değiştireceğinden bu durum mali tabloları etkilemektedir.

Tablo 8: Muhtelif Yerler İçin Gerçekleştirilen Beton Alımları

Tarih	Yevmiye No	Hesap Detay Adı	Açıklama	Tutarı (TL)
07.02.2020	1002	Muhtelif Yerlere Beton Alımı	Şantiye Çalışmalarında Kullanılmak Üzere Hazır Beton Alımı	23.139,80
19.03.2020	1997	"	"	14.850,30

24.06.2020	4957	“	Belediyemiz Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Hazır Beton Alımı	42.871,18
27.08.2020	6713	“	“	40.618,70
31.12.2020	10758	“	Şantiye Çalışmalarında Kullanılmak Üzere Hazır Beton Alımı	63.360,10
TOPLAM				184.840,08

Mevzuat hükümleri uyarınca, herhangi bir yapım işi kapsamında olmayan muhtelif beton alımlarının Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılmadan doğrudan giderleştirilmesi gerekmektedir. Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde incelenen hususun düzeltildiği bildirilmiş ise de yapılan düzeltici işlem 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

BULGU 3: Belediye Şirketine Yönelik Sermaye Taahhütlerinin Mali Tablolarda İzlenmemesi

Belediye şirketine Belediye Meclisi kararı ile taahhüt edilen sermaye tutarının Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmediği, önceki mali yılda taahhüt edilen ve bu hesapta izlenen tutarın ise taahhüt yerine getirilmeden Bütçe Emanetleri Hesabına aktarıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 184 ve 185'inci maddelerine göre sermaye taahhüt tutarlarının 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedilmesi ve bu taahhütler yerine getirildiğinde ise ilgili tutarların 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Belediye Meclisinin 07.01.2020 tarih ve 17/2020 sayılı karar ile belediyeye ait büfe yerinin 10 yıllık intifa hakkının Karabağlar Spor ve İnşaat Taahhüt Doğalgaz Maden Enerji Turizm Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye aynı sermaye olarak aktarılmasına karar verilmiştir.

Ancak yıl içerisinde belediye meclisi kararıyla sermaye aktarımı taahhüdünde bulunulmasına rağmen 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına söz konusu taahhüt karşılığı herhangi bir kayıt yapılmamıştır.

Öte yandan 2019 mali yılında taahhüt edilen ve 247-Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenen tutar taahhüt yerine getirilmemesine karşın dönem sonunda 320-Bütçe Emanetleri Hesabına alınarak kapatılmıştır.

Belediye Meclisinin 08.10.2019 tarih ve 106/2019 sayılı kararıyla nakdi sermaye olarak aktarılmasına karar verilen 5.000.000,00 TL'nin 247-Sermaye Taahhütleri Hesabına alındığı daha sonra taahhüt edilen tutardan yıl içerisinde yerine getirilmeyen 2.100.000,00 TL'sinin 31.12.2019 tarihinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabına aktarılarak kapatıldığı görülmüştür.

Taahhüt edilen sermaye tutarlarının 247-Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi ve taahhüt edilen sermaye yerine getirildiğinde hesabın kapatılması gerekmekte olup; Belediyenin kendi şirketine taahhüt ettiği sermaye tutarlarının ilgili düzenlemeler gereği 247-Sermaye Taahhütleri Hesabında izlemesi, daha önce bu hesapta izlenen ve taahhüt gerçekleşmediği halde 320-Bütçe Emanetleri Hesabına aktarılan tutarların da taahhüt konusu sermaye aktarımı gerçekleşene kadar bu hesapta izlenmesine devam edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Belediyenin Şirketlerindeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

Belediyenin sermayesinin tamamına ortak olduğu şirketlerde bulunan sermaye tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borç bakiyesinin uyuşmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 181'inci maddesinde bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmeliğin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 182'nci maddesinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni sermaye transferi şeklinde yapılan ortaklıkların gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği ve bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların özkaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği belirtilmiştir.

Tablo 9: Belediyenin Sahip/Ortak Olduğu Şirketler

Adı	Sermaye Payı	Sermaye Payına Karşılık Gelen Tutar
Karbel Karabağlar Belediyesi inşaat Tur. Temz. San. ve Tic. A.Ş	% 100	51.350.000,00 TL
Karabağlar Spor ve İnşaat A.Ş	% 100	27.810.000,00 TL

Belediyenin sermayesinin tamamına sahip olduğu şirketlere ait bilanço ve ticaret sicil gazetesi üzerinden yapılan inceleme neticesinde Karbel Karabağlar Belediyesi İnşaat Tur. Temz. San. ve Tic. A.Ş.'nin kayıtlı sermaye tutarının 51.350.000,00 TL, Karabağlar Spor ve İnşaat A.Ş.'nin kayıtlı sermaye tutarının 27.810.000,00 TL olduğu anlaşılmış ancak kurumun 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı toplamının 155.946.760,00 TL olduğu görülmüştür. Bu durum, mali tablolarında 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 76.786.760,00 TL fazla görünmesine neden olmaktadır.

Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer alan tutar ile Belediye şirketlerinin özkaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarların eşit olması gerekmektedir. Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde incelenen hususun düzeltildiği bildirilmiş ise de yapılan düzeltici işlem 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

BULGU 5: İller Bankası Sermaye Payının Mali Rapor ve Tablolarda Eksik Gösterilmesi

İller Bankası A.Ş.'ye ödenen ortaklık payı tutarı ile Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı borç bakiyesinin örtüşmediği tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık yapısı ve sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında; Bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu, üçüncü fıkrasında ise; ilgili mevzuatı gereğince her ay Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarın, Bankanın ödenmiş sermayesine ekleneceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 178'inci maddesinde; 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, hesaba ilişkin işlemleri belirten 179'uncu maddesinde ise, mali kuruluşlara gerek nominal sermaye gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedileceği, sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımların bu hesaptaki kayıtlı tutarları ile ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarının eşit olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, belediyelerin İller Bankasının ortağı olduğu, vergi gelirleri payından her ay kesilen yüzde ikiye karşılık gelen tutarın belediyenin İller Bankası sermayesine iştiraki olarak eklenerek söz konusu tutarların muhasebe birimi tarafından 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Tablo 10: Karabağlar Belediyesi İller Bankası Sermaye Payı Toplamı

Yıllar	Sermaye Payı Toplamı (TL)	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Kayıtlı Tutar (TL)	Aradaki Fark (TL)
2009-2020	24.307.962,10	19.799.439,95	4.508.522,15

Ancak yapılan incelemede, 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 19.799.439,95 TL tutarında bir kaydın yer aldığı, oysa İller Bankası veri tabanından alınan bilgilere göre kurumun İller Bankasındaki ortaklık payının yukarıda tabloda yer verildiği şekilde 24.307.962,10 TL olduğu tespit edilmiştir. Bu durum 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bilançoda 4.508.522,15 TL eksik görünmesine neden olduğundan ilgili tutarların muhasebe birimi tarafından 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği yansıtması

Belediyenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların tümüyle kayıt altına alınmadığı, taşınmazlara ilişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlemelerin yapılmadığı, ilgili taşınmazları ihtiva eden Yönetmelik ekinde yer alan form ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği, taşınmazların amortisman ayırma işlemlerinin takibinin yapılmadığı ve amortisman defterinin tutulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınır ve taşınmaz işlemleri" başlıklı 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Bu Yönetmelik genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Belediye taşınmazlarına ait muhasebe kayıtları ile Tapu Müdürlüğünden temin edilen kayıtlar incelenmiş olup aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

A-Taşınmazlara İlişkin Form Ve Cetvellerin Düzenlenmemesi

Belediye tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik gereği düzenlenmesi gereken taşınmaz icmal cetveli ve formların düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde kamu idareleri tarafından oluşturulması gereken formlar; Tapuda Kayıtlı Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu, Genel Hizmet Alanları Formu, Sınırlı Ayni Haklar ile Kişisel Haklar Ve Tahsis Formu olarak belirtilmiştir.

Ayrıca ilgili maddenin devamında, oluşturulan formların taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği ve mali hizmetler birimince konsolide edilerek taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, belediye tarafından hazırlanması gereken form ve cetvellerin hazırlanmadığı ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Belediye taşınmazlarının yönetimi çerçevesinde gerekli çalışmanın yapılarak söz konusu form ve cetvellerin oluşturulması gerekmektedir.

B- Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye envanterinde bulunan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve muhasebe kayıtlarında güncel değerleriyle takip edilmediği görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu maddenin devamında taşınmazların hangi değer üzerinden kayda alınacağı açıklanmış olup tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden; tapuda kayıtlı olmayan Taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

Orta Malları, Genel Hizmet Alanları ve Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, belediye taşınmazlarına ilişkin değer tespitlerinin yapılmadığı ve taşınmazların muhasebe kayıtlarında güncel değerleriyle izlenmediği tespit edilmiştir.

Mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği açısından taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin yapılarak ilgili duran varlık hesaplarında güncel değerleri ile izlenmesi gerekmektedir.

C- Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediye tarafından tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250-Arazi ve Arsalar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 188 ve 189'uncu maddelerinde bu hesabın, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı; tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimi tarafından ise kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer hesabına borç kaydedileceği,

Söz konusu Yönetmelik'in 252-Binalar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 192 ve 193'üncü maddelerinde ise bu hesabın, eklenti ve bütünleyici parçaları dahil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı; tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimi tarafından ise kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği,

Ayrıca söz konusu tahsisli taşınmazların amortisman kayıtlarına ilişkin olarak aynı yönetmeliğin 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişini düzenleyen 203'üncü maddesinde; varlığa ilişkin amortisman tutarının tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Belediye tarafından yönetmelik gereği kullanılacak olan hesaplar 2018 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında belirtilmiş olup kamu idaresinin tahsis ettiği taşınmazlar için 250.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar hesapları ile 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı; tahsisli kullandığı taşınmazlar için ise 250.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabı, ayrıca ayrılacak amortismanlar için 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak belirtilmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere tahsisli taşınmazların kaydına ilişkin özel bir kayıt düzeni bulunmakta olup taşınmazların yönetimi ve kontrolünün sağlanabilmesi açısından kayıtların bu düzene uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen 15 taşınmaz ile Belediye'nin kullanımına tahsis edilen 9 taşınmazın muhasebe kayıtlarında takip edilmediği ayrıca taşınmazlara ilişkin amortisman tutarlarının muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, taşınmazların kullanımına ilişkin olarak mali tabloların işlevini yerine getirmesi açısından tahsisli taşınmazların ilgili kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir. Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde incelenen hususun düzeltilmediği bildirilmiş ise de yapılan düzeltici işlem 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Tablo 11: Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazlar

Mahallesi	Ada/ Parsel	Kurum	Tahsis Tarihi	Süresi	Açıklama
Yaşar Kemal	11262/1	İzmir Büyükşehir Belediyesi	13.09.2019	25 yıl	Spor Tesisi
Yurdođlu	11288/1	İzmir Büyükşehir Belediyesi	18.10.2019	25 yıl	Gençlik Merkezi
Yurdođlu	11288/2	İzmir Büyükşehir Belediyesi	19.10.2019	25 yıl	Gençlik Merkezi
Uzundere	38943/3	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	03.07.2019	Süresiz	Pazar Yeri
Uzundere	-/729	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	16.07.2019	Süresiz	Rekreasyon Alanı
Uzundere	38949/1	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	16.07.2019	Süresiz	Rekreasyon Alanı
Yurdođlu	Kamuya Terkli Alan	İzmir Büyükşehir Belediyesi	24.10.2016	Süresiz	Futbol Sahası
Karabağlar	3059/930	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	08.05.2014	Süresiz	Pazar Yeri
		İzmir Büyükşehir Belediyesi	08.07.2013		

Tablo 12: Belediye Tarafından Tahsis Edilen Taşınmazlar

Mahallesi	Ada/ Parsel	Kurum	Meclis Karar Tarih Ve No	Süresi	Açıklama
Bozyaka	3714/919	Sağlık Grup Başkanlığı	09.02.2001- 4562/4876	Süresiz	13 Nolu Bahçelievler Aile Danışma Merkezi
Bozyaka	13539/1	İ.B.Ş.B.(itfaiye)	02.11.2007- 196/2007	Süresiz	Yeni Çamlık Şehit Er Ozan Avşar İtfaiye Grubu
Karabağlar	3743/1	Sağlık Grup Başkanlığı	09.02.2001- 4563/4877	Süresiz	Çağdaş Kahraman Ana Çocuk Sağlığı Merkezi
Vatan	3177/113	Kaymakamlık(Müftülük)	02.08.2012- 144/2012	Süresiz	Boş
Yeşilyurt	2829/72	Milli Eğitim Bakanlığı	04.11.2014- 140/2014 20.11.2014- 1272	25 Yıl	Şehit Muzaffer Erdönmez İlkokulu
Bozyaka	10568/1	AKUT Arama ve Kurtarma Derneği İşbirliği Protokolüne istinaden kullanıma bırakılan kısım 1.662,00 m ²	03.10.2016- 139/2016	Süresiz	Eğitim Merkezi
Kavacık	176/19	İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	09.04.2019- 29/2019	25 Yıl	Su Kuyusu
Kavacık	119/3	Sağlık Bakanlığı (Halk Sağlığı Müdürlüğü)	03.12.2018- 120/2018	10 Yıl	Sağlık Evi
Bozyaka	13543/1	Diyanet İşleri Başkanlığı (Karabağlar İlçe Müftülüğü)	02.11.2018- 112/2018	25 Yıl	Sevgi Camii
Devrim	2966/6	Milli Eğitim Bakanlığı	02.05.2018- 52/2018	Süresiz	Naci Şensoy Anadolu Lisesi
Limontepe	Kamuya terkli alan	Sosyal Sigortalar Kurumu	08.06.1999- 4261/4500	49 Yıl	7 Nolu Limontepe Aile Sağlığı Merkezi
Kazım Karabekir	Kamuya terkli alan	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü	31.10.1995- 3594/3747	Süresiz	Spor Tesisi
Bahçelievler	Kamuya terkli alan	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü	31.10.1995- 3594/3747	Süresiz	Spor Tesisi
Selvili	10652/5	İzmir Büyükşehir Belediyesi	08.01.2015- 28/2015	25 Yıl	Bölge Otoparkı

Selvili	Kamuya terkli alan	İzmir Büyükşehir Belediyesi	02.12.2019- 125/2019	25 Yıl	Masal Evi
---------	-----------------------	--------------------------------	-------------------------	--------	-----------

D- Taşınmazlara İlişkin Amortisman Defterinin Tutulmaması ve Amortisman Ayırma İşlemlerinin Düzenli Yapılmaması

Belediye tarafından kullanılan taşınmaz kayıt sisteminde taşınmazlara ilişkin amortisman defterinin tutulmadığı, amortisman ayırma işlemlerinin yıllar itibariyle düzenli olarak takibinin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde; Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiş olup Yönetmelik kapsamına dahil kamu idarelerince muhasebe sistemine dahil edilen maddi duran varlıklardan arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortismana tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmeliğin 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 202 ve 203'üncü maddelerinde, bu hesabın maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı; ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği, yıl sonunda maddi duran varlıklar için önceki dönemlerde ayrılmış olan amortismanların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu ortaya çıkan artışların bu hesaba alacak 698-Enflasyon Düzeltmesi Hesabına borç kaydedileceği,

Aynı Yönetmeliğin 491'inci maddesinde ise tutulması gereken defterler arasında Duran Varlık Amortisman Defteri sayılmış olup 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin 47 sıra No.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 9'uncu maddesinde amortismana tabi her bir varlığın Ek-2 de yer alan Duran Varlık Amortisman Defterine kaydedileceği hususları hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, taşınmaz kayıt sisteminin sağlıklı çalışmadığı, amortisman tabi taşınmaz varlıklar için yıllar itibariyle amortisman ayırma işlemlerinin sistem üzerinden takibinin yapılamadığı ve amortisman defterinin tutulmadığı tespit edilmiştir.

Sunulan mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği açısından, amortisman tabi duran varlıklar için faydalı ömürleri süresince yıllar itibariyle amortisman ayrılması; ilgili varlığın edinim tarihi, amortisman oranı, birikmiş amortismanı ve net değeri gibi hususların takibi açısından taşınmaz kayıt sistemi üzerinden amortisman defterinin tutulması gerekmektedir.

BULGU 7: Bilgisayar Yazılımlarına İlişkin Alım ve Güncelleme Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi

Bilgisayar yazılımları ile ilgili lisans ve sertifika alımı ve program güncellemelerine ilişkin yapılan harcamaların Haklar Hesabına alınmayıp doğrudan giderleştirildiği görülmüştür:

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260-Haklar Hesabını düzenleyen “Hesabın niteliği” başlıklı 210’uncu maddesinde, bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Amortisman ve Tükenme Paylarına ilişkin 47 Sıra Nolu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’ne göre 260-Haklar Hesabında yer alan varlıklara ayrılacak amortisman için süre 1 yıl olarak belirlenmiş olup Haklar Hesabına kaydedilen tutarların tamamına yılsonunda amortisman hesaplanması gerekmektedir. Bu kapsamda yapılan harcamaların 260-Haklar Hesabına kaydedilmesi durumunda yapılan harcamaların toplamı hem bilançoda görülecek hem de harcamaların tamamına ayrılan amortisman tutarı yılsonunda faaliyet sonuçları tablosunda raporlanabilecektir.

Bilgisayar yazılımlarına ilişkin söz konusu harcamaların 260-Haklar Hesabına kaydedilmeyip doğrudan giderleştirilmesi bilançoda Haklar Hesabı ile 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabının kaydedilmeyen tutar kadar eksik görünmesine neden olduğundan bu kapsamdaki harcamaların yılı içerisinde Haklar Hesabında izlenmesi ve dönem sonunda amortisman tabi tutularak giderleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Süresi İçinde Mahsup Edilmeyen ve Mahsup Dönemine Aktarılan Avansların İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına ilişkin olarak;

A) Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabında izlenen avanslardan mahsup dönemi sonuna kadar kapatılmayanların ilgilisi adına Kişilerden Alacaklar Hesabına alınarak kapatılması gerekirken tekrar Personel Avansları Hesabına aktarıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Kredilerin Hesaba İlişkin İşlemler" başlıklı 137'nci maddesinde; Personel avansları hesabına borç kaydedilerek ödenen tutarların; mahsup belgeleri mali yılsonuna kadar muhasebe birimine verilemediği veya belgeleri verildiği halde mali yılsonuna kadar incelenmediği takdirde, saklı tutulan aynı miktardaki ödenekleri ile birlikte ertesi yıl içerisinde kapatılmak üzere mahsup dönemine aktarılacağı, devredilen tutarlara ait mahsup belgeleri, mahsup dönemi içerisinde muhasebe birimine verildiğinde geçen yıl bütçe mahsupları hesabına kaydedilenlerden mahsup işlemi yapılanlara ait ödeneklerin kapatılacağı, mahsup dönemi sonuna kadar nakden veya mahsuben kapatılmayan avans tutarlarının ilgilileri adına kişilerden alacaklar hesabına alınarak buna ait ödeneğin tenkis edileceği,

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 138'inci maddesinde ise; Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Kredilerin Hesabında kayıtlı tutarlardan süresi içerisinde kapatılmayanlar bu hesaba alacak, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Bahsi geçen mevzuat hükümleri gereğince mahsup dönemi sonuna kadar nakden veya mahsuben kapatılmayan avans tutarları ilgilileri adına 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç kaydedilerek 165-Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabının kapatılması gerekmektedir.

Birleştirilmiş Veriler Defteri ile Ön Ödemeler Yardımcı Defterinde yer alan kayıtların incelenmesi neticesinde;

2019 yılı sonunda 165-Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına alınarak kapatılan personel avanslarının, 2020 yılı başında tekrar 161-Personel Avansları Hesabına kaydedildiği, nakden veya mahsubun yapılmadığı ve Kişilerden Alacaklar Hesabına

alınmadığı, hesap yılı sonunda ise tekrar 165-Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına aktarılarak kapatıldığı görülmüştür.

Süresi içinde mahsup edilmeyen avansların ilgilisi adına 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına alınmaması nedeniyle 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı 31.379,50 TL eksik, 161- Personel Avansları Hesabı bu tutar kadar fazla görünmektedir.

Tablo 13: Süresi İçerisinde Mahsup Edilmeyen Avanslar

Verilen Avans Yevmiye		Açıklama	Ve rilen Avans Tutarı	Tahsil/Mahsup Edilen Avans			alan Avans Tutarı
Tarih	o			Yev miye Tarihi	Y evmiye No	Tu tar	
03	7	2019 Yılında 165 Hsb.Kaydedilen Personel Ücret Avanslarının 161 Hsb.Kaydı	81	31.1	1	0842	815,84
.01.2020	7		5,84	2.2020	0842		,00
03	7	“	54	31.1	1		0
.01.2020	7		4,97	2.2020	0842		,00
03	7	“	1.8	31.1	1		0
.01.2020	7		92,05	2.2020	0842		,00
03	7	“	5.4	31.1	1		0
.01.2020	7		51,28	2.2020	0842		,00
03	7	“	4.9	31.1	1		0
.01.2020	7		10,87	2.2020	0842		,00
03	7	“	4.8	15.0	3		0
.01.2020	7		21,68	5.2020	805		,00
				31.12.2020	10842		
03	7	“	2.0	31.1	1		0
.01.2020	7		15,64	2.2020	0842		,00
03	7	“	1.8	31.1	1		0
.01.2020	7		74,12	2.2020	0842		,00
03	7	“	13.	31.1	1		0
.01.2020	7		874,73	2.2020	0842		,00

Sonuç olarak, personel avanslarından süresi içinde mahsup edilmeyen tutarların ilgilisi adına Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

B) Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı ile doğrudan ilişkili olan bütçe ve ödenek hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 834- Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabının işleyişini anlatan 396'ncı maddesinde;

“Mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden belgeleri verilerek mahsubu yapılanlar bir taraftan 630-Giderler Hesabı veya ilgili varlık hesabına borç, 165- Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak,

Aynı Yönetmeliğin 906-Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler hesabının işleyişini anlatan 419'uncu maddesinde;

“Yılsonunda mahsup dönemine devreden iş avans ve kredileri, personel avansları karşılığı saklı tutulacak ödenek tutarı bir taraftan bu hesaba borç, 903-Kullanılacak Ödenekler Hesabına alacak; diğer taraftan 904-Ödenekler Hesabına borç, 907-Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabına alacak,

Mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden, mahsup dönemi sonuna kadar belgelerine dayanılarak mahsubu yapılan tutarlara ait ödenekler, bir taraftan bu hesaba alacak, 907-Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabına borç; diğer taraftan 630- Giderler Hesabına ya da varlığa dönüşen bir unsur ise ilgili varlık hesabına borç, 165- Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına alacak, ayrıca 834-Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabına borç, 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak,

Mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden, mahsup dönemi içerisinde mahsubu yapılmayarak nakden iade edilenlere ait saklı tutulan ödenekler bir taraftan bu hesaba alacak, 907-Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabına borç; diğer taraftan yapılan tahsilat 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına borç, 165-Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabına alacak,

Mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden, mahsup dönemi sonuna kadar mahsup edilmemesi nedeniyle sorumlusu adına kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen tutarlara ait saklı tutulan ödenekler bu hesaba alacak, 907-Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabına borç,

Kaydedileceği hükümleri yer almaktadır.

Bahsi geçen Yönetmelik hükümlerine göre mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden belgeleri verilerek mahsubu yapılanların bu hesapla ilişkili olan bütçe ve ödenek hesaplarına

(834, 906, 907 No'lu), mahsup edilmeyenlerin ise sorumlusu adına 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı ile birlikte ödenek hesaplarına (906, 907 No'lu) kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Muaf Olunan Elektrik Tüketim Vergisinin Ödenmesi

Belediye tarafından yapılan elektrik faturası ödemelerinde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesince muaf tutulan Elektrik Tüketim Vergisinin ödendiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; *“Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşaa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaftır.”* hükmü yer almaktadır.

Anılan hüküm uyarınca, belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların inşaa ve kullanımlarının katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı payından muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

Belediye hizmet birimlerine ait elektrik faturası ödemelerinin incelenmesinde, kamu hizmetine tahsis edilen, kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların kullanımlarından doğan elektrik faturalarında Elektrik Tüketim Vergisinin ödendiği görülmüştür.

Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazlarına ait elektrik faturalarında muaf olunan Elektrik Tüketim Vergisinin ödenmemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Belediye Sınırları İçerisinde Bunulan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

Belediye İlan ve Reklam Vergisi mükelleflerinden bir kısmına Çevre Temizlik Vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı ve emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceğinden bahsedilmiştir.

Aktarılan mevzuat hükmü uyarınca belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yer alan iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Söz konusu verginin her yılın ocak ayında Belediye tarafından tahakkuk ettirilerek emlak vergisi ödeme zamanlarında tahsil edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Belediye gelir servisinden alınan İlan ve Reklam Vergisi mükellef listesi incelendiğinde İlan ve Reklam Vergisi mükellefiyeti olan 619 adet iş yeri için Çevre Temizlik Vergisi tahakkuku yapılmadığı tespit edilmiş olup bu iş yerlerinin Çevre Temizlik Vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıra GÖRE Ödenmemesi

Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesi uyarınca; kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilmesi gerektiği ifade edilmiş olup aynı Kanun'un 61'inci maddesinde ise belirtilen ödemelere ilişkin kontrol yükümlülüğüne ait sorumluluğun muhasebe yetkilisinde olduğuna atıf yapılmıştır.

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemler düzenlenmiştir. Yönetmelikte, 320-Bütçe Emanetleri Hesabı için mali yıl içerisinde veya

sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı yapılacak ödemelerde söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasının gözetileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle emanet hesaplarına alınan tutarların mevzuatında belirtilen ödemelere öncelik vermek şartıyla muhasebe kaydına alınma sırasına göre ödenmesi gerekmektedir.

Tablo 14: Bütçe Emanetine Alınan Tutarlardan Sıra Gözetilmeksizin Yapılan Bazı Ödemeler

Bütçe Emanetine Alınan Yevmiye		Emanete Alınan Tutar (TL)	Ödeme Bilgisi	
Tarih	No'su		Yevmiye Tarihi	No'su
03.03.2020	1769	11.705,20	29.07.2020	5983
31.12.2019	10728	16.597,97	09.06.2020	4422
01.04.2020	2701	13.906,05	29.07.2020	5895
15.05.2020	3801	24.279,39	08.09.2020	7011
16.06.2020	4687	7.147,43	04.12.2020	9705
28.07.2020	5950	31.203,14	09.12.2020	9847
30.07.2020	6035	6.847,54	02.09.2020	6879
07.09.2020	6993	7.432,80	04.12.2020	9709
12.10.2020	8052	8.989,59	04.12.2020	9710
02.03.2020	1727	42.150,43	15.06.2020	4631
28.07.2020	5945	20.173,91	08.12.2020	9809
28.07.2020	5946	16.387,28	31.12.2020	10876

Bütçe Emanetleri Hesabının incelenmesi neticesinde, söz konusu hesaptan yapılan bazı ödemelerin yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği tespit edilmiştir. Emanet hesaplarındaki tutarların mevzuatında belirtilen esas ve usullere göre ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Elektrik Alımlarında Serbest Tüketici Sıfatıyla İhale Yapılmaması

Belediye hizmet birimlerine ait elektrik alımlarının serbest tüketici sıfatıyla ihale yoluyla yapılması gerekirken doğrudan alım şeklinde yapıldığı görülmüştür.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmektedir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği ile serbest, serbest olmayan ve son kaynak tedariki kapsamındaki tüketicilere elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı ile buna ilişkin hizmetlerin sunulmasında tüketicisi, tedarikçiler ve/veya dağıtım şirketleri arasındaki iş ve işlemlere esas asgari standart, usul ve esasların belirlenmiştir.

Yine aynı Yönetmelikte serbest tüketicinin ikili anlaşma yaparak tedarikçisini seçme koşulları, hak ve yükümlülükleri, tedarikçinin yükümlülükleri ve serbest tüketiciler tarafından elektrik alımına ilişkin genel çerçeve düzenlenmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından 2020 yılı için serbest tüketici limiti yıllık tüketim olarak 1.400 kWh ve üzeri olarak belirlenmiştir. Söz konusu limitler çerçevesinde serbest tüketici konumundaki kurum veya kuruluşların artması ile birlikte tedarik lisansına sahip elektrik dağıtım şirketlerinin sayısı da artmıştır. Buna istinaden İzmir ilinde Elektrik Piyasası Tedarik Lisansına sahip 9 adet dağıtım şirketi olduğu görülmektedir.

Elektrik enerjisi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre mal niteliğinde olduğundan bu Kanun kapsamına tabi kurumların elektrik ihtiyaçlarını yine aynı Kanun hükümlerine göre temin etmesi gerekmektedir. Öte yandan elektrik alımının ihale yoluyla oluşacak rekabet ortamında doğrudan alıma göre daha uygun fiyatlarla karşılanacağı düşünülmektedir.

Belediyenin bir aylık elektrik tüketimi toplamının (285.408,25 kWh) söz konusu limitleri aştığı görüldüğünden elektrik alımlarının 4734 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak serbest tüketici sıfatıyla gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Elektronik Haberleşme Altyapısı ve Şebekelerinden Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahsil Edilmemesi

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve

Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik, elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamış bulunmaktadır.

Yine aynı Yönetmelikte işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelikte belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmeliğe eklenmiştir.

Yönetmelik ekinde yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosu incelendiğinde; büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde kalan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için yıllık metre başına ücret üst sınırı belirlenmiş olup Belediye Meclisinin 15.10.2019 tarih ve 113/2019 sayılı kararı ile altyapı geçiş hakkı bedellerinin söz konusu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tespit edildiği ve Gelir Tarife Cetveline işlendiği görülmüştür.

Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedeli Gelir Tarife Cetvelinde belirlenmiş olmasına rağmen bahse konu gelir kalemine ilişkin herhangi bir tahsilatın olmadığı tespit edilmiş olup gelirin elde edilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: İmar Cezası Uygulanması Gereken Durumlarda Süresi İçinde Encümen Kararı Alınmaması

Ruhsatsız veya ruhsat eklerine aykırı yapılar hakkında uygulanması gereken imar cezalarına ilişkin süresi içinde encümen tarafından sorumlular hakkında karar alınmadığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar" başlıklı 32'nci maddesinde; ruhsat alınmadan önce yapılabilecek yapılar hariç olmak üzere; ruhsat alınmadan yapıya başlanması veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespit edilmesinin, fenni mesulce tespiti ve ihbar veya herhangi bir şekilde bunun fark edilmesi üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumunun tespit edileceği ve yapının mühürlenerek inşaatın derhal durdurulacağı, durmanın yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla sahibine tebliğ edilmiş sayılacağı, bir nüshasının da muhtara bırakılması gereği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "İdari Müeyyideler" başlıklı 42'nci maddesinin birinci fıkrasında; maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanacağı ifade edilmiştir.

Açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, imar mevzuatına aykırılık teşkil eden bir fiil veya hal sonucu idarece yerine getirilen yapı tatili uygulama tarihinden itibaren on iş günü içinde belediye encümenince sorumlular hakkında idari müeyyide kararlarının alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, yapı tatil kararı ile idari müeyyidenin uygulanması için alınması gereken encümen kararı tarihi arasında on iş gününden fazla süre geçtiği tespit edilmiştir. Örnek olarak; farklı yapı tatil uygulama tarihlerinden itibaren 124 gün, 58 gün, 42 gün, 40 gün, 23 gün gibi süreler geçtikten sonra belediye encümenince sorumlular hakkında idari müeyyide kararı alınmıştır.

Tablo 15: Süresi İçinde Encümen Kararı Alınmayan Tutanaklar

Tutanak Tarihi	Encümen Karar Tarihi	Encümen Karar No.	Süre	Açıklama
26.02.2020	02.07.2020	875	126 Gün	Yıkım+Para Cezası
27.01.2020	26.03.2020	618	58 Gün	Yıkım+Para Cezası
27.01.2020	26.03.2020	619	58 Gün	Yıkım+Para Cezası
09.03.2020	22.04.2020	647	43 Gün	42.Madde (34,39,40)
16.06.2020	27.08.2020	1173	71 Gün	Yapı Sınıfı Üzerinden Hesaplanan Ceza
11.08.2020	17.09.2020	1272	36 Gün	Yıkım+Para Cezası

İmara ilişkin cezaların uygulanabilmesi için encümen kararının mevzuatta belirtilen 10 günlük süre içerisinde alınmasını sağlamak amacıyla sahada tespitin yapılmasını takiben encümen tarafından karar alınması için iletişim ve koordinasyonun daha sistemli ve hızlı hale getirilmesi, uygulama aşamasında ise Mali Hizmetler Birimi, Zabıta İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü ve Hukuk Hizmetleri Müdürlüğü arasında iş akışı ve bilgi paylaşımına imkan verecek sistemin kurulması gerekmektedir.

BULGU 8: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren işyerleri olduğu tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında; Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılacağı hükmü yer almaktadır. Ayrıca işyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı ifade edilmiştir.

Belediye bilişim sisteminden alınan verilere göre, 2020 yılı içerisinde 797 adet işyerine işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği ve sadece bu işyerlerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı harcı tahsil edildiği tespit edilmiştir.

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığından alınan belediye sınırları içerisinde bulunan işyerlerine ilişkin listenin incelenmesi neticesinde; 2020 yılı içerisinde faaliyete başlayan işyeri sayısının 1.956 adet olduğu tespit edilmiştir. Vergi Dairesi Başkanlığından alınan bu işyeri sayısı içerisinde avukatlık büroları, eczaneler, doktor muayenahaneleri, muhasebe büroları, özel eğitim kurumları, noterler gibi belediyeden ruhsat almak zorunda olmayan (2020 yılı içerisinde 20 adet serbest muhasebeci mali müşavir, 9 adet avukat, 19 adet hekimlik, 7 adet eczane) işyerleri de bulunmaktadır.

Ancak, belediye sınırları içerisinde toplam 1.956 adet faal işyerinin bulunduğu ve bunlardan 797 adedinin belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldığı dikkate alındığında kalan 1.159 adet işyerinin tamamının belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf işyeri olamayacağı ve dolayısıyla belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren bazı işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyet gösterdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılıp çalıştırılmayacağından bahisle ruhsatsız faaliyet gösteren işyerleri için gerekli çalışmaların yapılarak takip, kontrol ve denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Kredi Kartı İle Yapılan Tahsilatların Süresi İçinde Banka Hesaplarına Aktarılmaması

Banka pos cihazları ile yapılan kredi kartı tahsilatlarının 20 gün içerisinde Belediye banka hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı" başlıklı 73'üncü maddesinde mahalli idarelerde banka kredi kartları ile yapılan tahsilatlara ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için belirlenen usul ve esasların uygulanacağı hüküm altına alınmıştır

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin 5'inci maddesine göre; gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden işgünü içinde; yurtiçinde yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede kredi kartlarıyla yapılan tahsilatların 28, 33, 34 gün gibi mevzuat ile belirlenen azami süreyi (20 gün) aşarak Belediyenin banka hesaplarına aktarıldığı görülmüştür. Mevcut uygulama ile Belediye söz konusu tahsilatlara ilişkin nakdini değerlendirememekte ve elde edeceği gelirden mahrum kalmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, kredi kartı tahsilatlarının mevzuatta belirtilen süre aşılmadan Belediyeye ait banka hesaplarına aktarılmasına yönelik takibin yapılması gerekmektedir.

BULGU 10: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümlerin Konulması

Belediye ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) arasında akdedilen sosyal denge sözleşmesinde sosyal ve kültürel destekler ile belediyenin çeşitli imkânlarından yararlanma gibi mevzuatında öngörülmeyen hükümlere yer verildiği görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 32'nci maddesine göre; 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı KHK'nın Ek 15'inci maddesi hükümleri

çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediye başkanı arasında, Toplu Sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilecektir.

4688 sayılı Kanun uyarınca 2020 ve 2021 Yıllarını Kapsayan 28.08.2019 tarih ve 2019/1 No’lu Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararının Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme bölümünün “Sosyal Denge Tazminatı” başlıklı 1’inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise; Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine, 4688 sayılı Kanununun 32’nci maddesinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarın en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100’ü olduğu, sosyal denge tazminatının verilmesi yönünde yapılabilecek sözleşmelerde, tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarının, görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre farklı olarak belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır.

Aktarılan yasal düzenlemeden anlaşılacağı üzere, sosyal denge sözleşmesi konusu kapsamında; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, görev yerinin özelliği, çalışma süresi, kadro veya görev unvanı ile derecesi gibi kriterlere göre tavan tutarı aşmamak kaydıyla ödenebilecek tazminatın aylık tutarı düzenlenebilecektir. İdarenin sosyal denge tazminatı ödemelerinin incelenmesi neticesinde; Belediye ile TÜM-BEL-SEN arasında akdedilen sosyal denge tazminatı konulu toplu iş sözleşmesinde, sosyal ve kültürel faaliyetler ile belediyenin çeşitli imkânlarından yararlanma vb. konularda mevzuata aykırı hususların yer aldığı tespit edilmiştir. Şöyle ki;

Belediye ile TÜM-BEL-SEN arasında akdedilen ve 01.01.2020-31.12.2021 döneminde geçerli olan Toplu İş Sözleşmesi (sosyal denge sözleşmesi)’nin;

“Kreş (Çocuk Bakım Evi)” kısmındaki 14’üncü maddesinde;

“Bu Toplu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Belediyenin mevcut ta da açacağı kreş veya anaokullarından çalışanların çocukları ücretsiz yararlanır.

a)Çocukların sürekli ve düzenli sağlık kontrolleri işverence yaptırılır”

“Sosyal Çalışmalardan Yararlanma” kısmındaki 15’inci maddesinde;

“a) Belediyenin mülkiyetinde ve kendi varlıkların üzerinde kurulu olup, belediye tarafından işletilen kamp, spor, kültürel ve benzeri tesislerden çalışanların eş ve çocukları ücretsiz olarak yararlandırılır.

...

c) Toplu konut alanı temini: çalışanlardan kendisine ve eşine ait konutu bulunmayan, yapılan konutlarda adına tahsis edilenler hariç, çalışanların talebi halinde, işveren sendika üyelerine kurmuş ve kuracak olduğu kooperatife imkanları nispetinde rayiç bedeli üzerinde 6 yıl süreli arsa temin etmesi, belediyenin kendi imkanları yok ise diğer belediyelerden temin edilmesi yönündeki çalışmaya yardımcı olur.

...

e) Belediye, çalışanların talebi halinde hastalanma, cenaze, düğün, taşınma gibi ihtiyaçlarında kurumun araçlarından ücretsiz yararlandırılır.”

“Sosyal Haklar” başlıklı beşinci bölümün “Ulaşım” başlıklı 22’nci maddesinde;

a) Çalışanların işyerlerine geliş gidişleri için emsal kurumlardaki örnekleri de dikkate alınarak Belediyenin şehir içi ulaşım olanaklarından ücretsiz olarak yararlanır...

“Diğer haklar ve ücretli izinler” başlıklı 23’üncü maddesinde;

...

b)8 Mart Dünya Kadınlar Gününde kadın çalışanlar ücretli izinli sayılır.” denilmektedir.

Sosyal denge sözleşmesinde mevzuatta yer verilmeyen hususların düzenlenerek sözleşme kapsamının genişletilmesi suretiyle farklı ödemelere ve konulara ilişkin hükümlerin konulmaması yalnızca sosyal denge tazminatı ödenmesi ile ilgili düzenlemelere yer verilmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde ulusal bayram gününde faaliyet gösteren işyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı tahsil edilmediği anlaşılmıştır.

7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 01.07 2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun’un 1’inci maddesiyle 02.01.1924 tarih ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Bunun yanında aynı Kanun’un 12’nci maddesiyle 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 58’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Hafta tatili ve ulusal” ibaresi “Ulusal” şeklinde değiştirilmiştir. Madde metni değişiklik yapılmadan önce “Hafta tatili ulusal bayram günlerinde çalışmalarını belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.” şeklinde iken bahse konu değişiklikle birlikte hafta tatili ibaresi metinden çıkarılmış ve “Ulusal bayram günlerinde çalışmalarını belediyelerce izne bağlı işyerlerine “ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.” şeklinde düzenlenmiştir.

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanununun 1’nci maddesine göre, 29 Ekim günü Ulusal Bayramdır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00’ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre iş yerlerince hafta tatili ve genel tatil günlerinde çalışılması durumunda Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabi olunmayacak, ulusal bayram günlerinde faaliyet gösterildiğinde ise söz konusu harca tabi olmaya devam edilecektir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına ilişkin; “Harcın tarifesi” başlıklı 60’inci maddesinde bu harcın, işin mahiyetine göre bu Kanun’un 96’nci maddesine göre tespit edileceği, “Mükellefiyet dönemi ve harcın ödenmesi” başlıklı 61’inci maddesinde de mükellefiyet döneminin çalışma izninin kullanılacağı takvim yılı olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesi neticesinde Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefinin ulusal bayram olan Cumhuriyet Bayramında çalışan işyerleri olduğu ve

ruhsat harcının alınması gerektiği ancak Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsat Harcının takip ve tahsiline yönelik herhangi bir işlemin yapılmadığı anlaşılmıştır. Söz konusu günde faaliyet gösteren işyerlerinin tespiti yapılarak harcın tahsili sağlanmalıdır.

BULGU 12: Yevmiye Kayıtlarında Mütteselsil Sıra Takip Edilmemesi

Birleştirilmiş Veriler Defterinin incelenmesi neticesinde yevmiye numaralarının mütteselsil sıra takip etmediği, yevmiye defterinde geriye dönük kayıtların yapıldığı ve bazı yevmiye numaralarının boş bırakıldığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi" başlıklı 18'inci maddesinde; Kamu idarelerinin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini gerçekleştirme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1" den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedeceği, muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilebileceği ve muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verileceği belirtilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde; Mali işlemlerin yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği, Aynı maddenin 4'üncü fıkrasında ise muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği,

Adı geçen Yönetmeliğin "Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü maddesinde ise yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı mütteselsil sıra numaralı defter olarak tanımlanmış olup yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra günlük işlemlerin muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedileceği,

ifade edilmektedir.

Açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, muhasebe kaydına konu olan işlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmeli ve 1'den başlayıp hesap dönemi sonuna kadar sırasıyla devam eden yevmiye numaraları

verilmelidir. Hatalı bir kaydın yapılması durumunda ise geçmişe dönük kayıt yapılmayıp hatalı işlemin yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilmesi gerekmektedir.

Birleştirilmiş Veriler Defterinde yapılan incelemeler sonucunda 54 adet yevmiye numarasının boş bırakılarak muhasebe kayıtlarının yapılmaya devam edildiği, ayrıca 7 adet kaydın geriye dönük olarak yapıldığı ve bu nedenlerle yevmiye numaralarının müteselsil sıra takip etmediği tespit edilmiştir.

Tablo 16: Müteselsil Sıra Takip Etmeyen Yevmiye Numaraları

Boş bırakılan yevmiye numaraları	10081-10306-10642-107-10778-10813-1667-2794-2865-2870-2871-2935-2962-2971-3348-3385-3406-3407-3657-4089-4094-4373-4623-4914-4916-5000-5349-5469-5471-5530-5929-6976-7092-7260-7570-7703-7715-7716-7758-7935-8225-8341-8506-8549-8685-8686-8760-8761-8764-8976-9147-9606-9697-985
Geriye dönük kayıt yapılan yevmiye numaraları	10539-5242-5243-5687-7003-9024-9177

Açıklanan nedenlerle, muhasebe kayıtlarında yevmiye numaralarının atlanılmadan müteselsil sıra numarası takip etmesi ve geriye dönük kayıt yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 13: Geçici Kabul Noksanlıkları Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediye tarafından hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 257'nci maddesinde; bu hesabın mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile, vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı, vadesi belli olmayan depozito ve teminatların bu hesaba kaydedileceği ifade edilmiştir.

"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 258'inci maddesinde ise; ihalelere katılan isteklilerden mevzuatları gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatların bu hesaba kaydedileceği hususuna yer verilmiştir.

Yapım İşlerine Ait Tıp Sözleşme'nin 30'uncu maddesinde ise; anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte, yapılan iş tutarının

%3'üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, birim fiyat üzerinden yapılan sözleşmelerde ise; düzenlenen hakedişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenemeyeceği belirtilmiştir.

Söz konusu tutarlar teminat olarak tutulmakta olup geçici kabul sırasında ortaya çıkabilecek noksanlıkların telafisi amacıyla kesilmektedir.

2018 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı alt detay kodlarında 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30'uncu ve 31'inci Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar hesabı yer almakta olup hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin bu hesapta izlenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

Mevzuat hükümleri ve Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın ilgili bölümleri gereğince, geçici kabul noksanları kesintileri teminat niteliğinde olduğundan hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının alt kodunda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Uzun Vadeli Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

Bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin hatalı muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı" başlıklı 95'inci maddesinde hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı,

Aynı Yönetmeliğin "226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı" başlıklı 168'inci maddesinde ise hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı hususu düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, Belediye hizmet birimlerinin kullandığı elektrik ve doğalgaz abonelik depozito bedelleri gibi bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki bedellerin uzun vadeli verilen depozito ve teminatlar hesabında

muhasabeleştirilmesi gerekirken bu hesabın kullanılmayarak ödenen tutarların kısa vadeli bilanço hesabında muhasabeleştirildiği anlaşılmıştır.

Geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının, bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için ise 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması gerekmektedir. Belediye tarafından 2021 yılı içerisinde incelenen hususun düzeltildiği bildirilmiş ise de yapılan düzeltici işlem 2020 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerleri Üzerinden İlgili Hesaplarda Takip Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu edilen hususla ilgili olarak 2020 yılı içerisinde Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün ilgili yazıları ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümleri çerçevesinde kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değeri üzerinden muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür.
Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İdarece gerçekleştirilen muhasebe kayıtlarında

			mevduat faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınmazlara ilişkin cins tashihi çalışmalarının mevzuatın ön gördüğü şekilde gerçekleştirildiği görülmüştür.
Yeniden Değerleme Oranı Kadar Artırılması Gereken Bazı Vergi ve Harçların Güncellenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılı gelir tarife cetvelinde bulgu konusu hususa ilişkin olarak söz konusu vergi ve harçların yeniden değerlendirilme oranında güncellendiği görülmüştür.
Ambalaj ve Cam Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İşleminde Gelir Elde Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Ambalaj ve Cam Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi işleminden gelir elde edilmesine ilişkin olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

			hükümlerince kiralama işlemi gerçekleştirilmiştir.
Hazineye Ait Taşınmazların Satış Tutarları Üzerinden Hesaplanan Gecekondu Fonu Payının Defterdarlık Tarafından Belediye Hesabına Aktarılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İdarece gecekondu fonu oluşturulmuş olup, ilçe sınırları içerisinde 2020 yılı içerisinde hazineye ait taşınmaz satışı yapılmadığından herhangi bir tutar girişi olmamıştır.
İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bulunması	2019	Yerine Getirilmedi	İşyeri açma ve çalışma ruhsatları olmadan faaliyet gösteren işyerlerinin bulunduğu görülmüş olup söz konusu husus 2020 Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünün 8 inci maddesinde “İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İş Yerlerinin Bulunması” başlığı

					ile yeniden bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması	2019	Yerine Getirilmedi			İdarenin taşınmaz kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı görülmüş olup söz konusu husus 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünün 6 ıncı maddesinde “Taşınmaz Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması ” başlığı ile yeniden bulgu konusu yapılmıştır.